

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Budsjettet for vedlikehold justeres tilsvarende stortingets vedtak og realiseres i henhold til alternativ 1 i saksutredningens tabell 2. Rådmannen gis myndighet til å gjennomføre den nødvendige budsjettjustering i henhold til dette.
2. Som en følge av endring i frie inntekter og deflatoren justeres budsjettet i henhold til tabell 1 i saksutredningen.

Saksframstilling

Bakgrunn:

Den 26. januar 2009 la regjeringen fram krisepakken for å motvirke de negative virkningene av finanskrisen og dempe nedturen i norsk økonomi. Regjeringens tiltakspakke har til hensikt å stimulere sysselsettingen.

KS har i ekstra konsultasjonsmøte den 11. desember 2008 gitt innspill til hva kommunene kan bidra med. I første omgang ba KS om en tiltakspakke på kr 15 mrd slik at kommunene straks kan komme i gang med planlagte prosjekter. Dette vil ikke bare styrke sysselsettingen i bygg- og anleggsbransjen, men ha positive ringvirkninger i hele økonomien. Lunner kommune meldte inn ulike behov, både innenfor vedlikeholdsetterslepet og nyinvesteringer som raskt kunne iverksettes.

I tillegg har fylkestyrene i KS Hedmark og KS Oppland bedt regjeringen iverksette motkonjunkturtiltak for å avdempe fall i produksjon og sysselsetting lokalt. Investeringer og vedlikehold av kommunale bygg og anlegg og kompetanseutvikling for arbeidsledige er viktige satsinger som vil ha en positiv effekt for anleggsbransjen og enkeltpersoner uttaler KS Hedmark og KS Oppland. Undersøkelsen KS gjennomførte i november 2008 viser at kommunene og fylkeskommunene i Hedmark og Oppland har investerings- og vedlikeholdsprosjekter som kan realiseres i 2009 på ca. kr 2,3 mrd.

Fakta fra tiltakspakken:

- Kommunene i Oppland får kr 123,3 mill i vedlikeholdstilskudd og kr 39,9 mill i økte frie inntekter. I tillegg er det beregnet en MVA kompensasjon på kr 31 mill. Sum kr 163,3 mill. Lunnens andel av dette er kr 5 750' i vedlikeholdstilskudd, kr 1 266' i MVA kompensasjon investeringer og kr 1 664' frie inntekter - totalt kr 8 679.
- Som varslet før jul er det også lagt inn skattekompensasjon for forventet skattesvikt på kr 42 mill til kommunene i Oppland. Lunnens andel av dette utgjør kr 1 751. På landsbasis er skattesvikten for kommunene beregnet til kr 1 680 mill, hvorav kr 1 010 mill kompenseres gjennom dette.
- Resterende utfordring er forutsatt løst gjennom en nedjustering av deflatoren. Deflatoren forutsettes nedjustert med 0,4 % til 4,1 %, hvorav lønnsveksten nedjusteres fra 5 % til 4 ¼ %.
- Oppland fylkeskommune får kr 30,8 mill til vedlikehold, og kr 9,7 mill i økte frie inntekter. I tillegg gis det økt lærlingtilskudd på kr 7,5 mill som kan gi en direkte positiv effekt for lærlingaktiviteten i Lunner kommune. Summen av dette utgjør kr 48 mill.
 - Økt lærlingtilskudd:

Via fylkeskommunene: + kr 185 mill via rammetilskuddet (kostnadsnøkkelen). Skal opprettholde antall læreplasser på 38 000, øker med 4 800 pr. kontrakt. Kan gi mulighet til å øke aktiviteten i Lunner til det nivået som er kommunens målsetting.

- Rentekompensasjon: Investeringsrammen for skoler og svømmeanlegg økes med kr 1 mrd og kirkebygg med kr 400 mill (+50 % på skole fra kr 2 til 3 mrd, + 50 pst. på kirke fra kr 0,8 til kr 1,2 mill) – total bevilgning kr 42 mill. Øker kommunens mulighet til å trekke ut en større andel i 2009, vil i praksis bety lite for kommunens finansielle stilling.
- Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger: Dekker 20 % for omsorgsboliger og 30 % for sykehjem. Øker tilsagnsrammen i 2009 fra 1 000 til 2 500 enheter. Økt bevilgning på kr 156,6 mill. Vil ikke gi effekt i Lunner kommune.
- Tilskuddsordning for digital fornying: Kr 60 mill – etter søknad. 80 % egenfinansiering. Må ha utviklingskarakter og læringseffekt. Kommunen vil se nærmere på dette. Retningslinjer vil komme etter vedtaket i stortinget.

Endringer i kommuneopplegget iht Regjeringens krisepakke	
Rammetilskudd kommuner*	1 970 000
Rammetilskudd fylkeskommuner**	615 000
Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering	4 000 000
Rentekompensasjon skole og svømmebasseng	30 000
Rentekompensasjon kirker	12 000
Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	156 600
Tilskudd til digital fornying i kommunene	60 000
Kompensasjon for merverdiavgift	800 000
Økte bevilgninger innenfor kommuneopplegget i sum	7 643 600
Virkning av lavere skatteinnng og kostnader i 2009	-1 200 000
Netto virkning kommuneopplegget	6 443 600
I tillegg kommer 15 mill til kommunale innværdertiltak	

*960 mill. kr styrking og 1 010 mill som nettokomp endr skatt og kostnadsvekst

**240 mill. styrking, 190 mill som nettokomp skatt og kostnadsvekst og 185 mill for økt lærlingetilskudd

Andre tiltak som ikke berører kommunene direkte:

Skatt:

Adgang til å tilbakeføre selskapsunderskudd i 2008 og 2009 mot overskudd beskattet de to foregående årene. Årlig beløpsgrense på kr 20 mill for hvor store underskudd som kan tilbakeføres. Skatteverdien av underskuddene i 2008 og 2009 utbetales selskapene høsten 2009 og 2010.

Omfatter kun selskaper som har gått fra overskudd til underskudd. Vil i liten grad bety skattendring for Lunner grunnet den relativt lave andelen selskapsskatt.

Styrket skattefunn ordning ved å heve beløpsgrensen for fradrag for FoU fra kr 4 til 5,5 mill.

Miljørettede tiltak:

Enovas tilskudd til energieffektivisering og fornybar energi økes med kr 1 190 mill (tredobling av dette tilskuddet – nær dobling av Enovas samlede ramme). Rettes mot industri, kommunale bygg og næringsbygg. Ses i sammenheng med vedlikeholdspakken, hvor flere tiltak søkes rettet mot energiøkonomisering. Dette gir at vedlikeholdspakken kan strekkes lengre. Lunner er trolig en god kandidat for å motta tilskudd fra Enova.

Samferdsel:

Jernbane: kr1,3 mrd (kr 0,8 mrd til vedlikehold, kr 0,5 mrd til investeringer)

Vei: kr 2,3 mrd (kr 0,8 mrd til vedlikehold, kr 1,5 mrd til investeringer)

Øvrige bygg:

Kr 2,8 mrd, bla.

- Kr 1 mrd til vedlikehold i helseforetakene
- Kr 0,2 mrd til vedlikehold i universiteter og høyskoler
- Kr 0,73 mrd via statsbygg
- Kr 0,25 mrd i økt tilskuddsramme til utleieboliger
- Kr 0,075 mrd til studentboliger
- Kr 0,25 mrd til idrettsanlegg (forutsetter ferdigstillelse i 2009, ser dessverre ut til å være lite relevant for Lunner kommune.)

Økt utlånsramme i Husbanken med kr 2 mrd fra kr 12 mrd til kr 14 mrd.

Arbeidsmarked:

6 000 nye arbeidsmarkedstiltak – kr 650 mill. Lunner kommune vil se på muligheten av å benytte disse tiltakene sammen med vedlikeholdstiltakene gjennom å bruke dette som tilført arbeidskraft i prosjektene.

320 nye stillinger i Arbeids- og velferdsetaten – kr 156 mill.

Lunner kommune:

- Da opprinnelig budsjett 2009 ble vedtatt måtte vi nedjustere forventningen til frie inntekter med kr 4 mill knyttet til forventet reduksjon i folketall. Nedgangen i rentenivå finansierte kr 2,3 mill av den utfordringen. I vedtatt budsjett er da nivået på frie inntekter budsjettet kr 1,7 mill for høyt. Vi vil i disse dager få bekreftet om folketall per 01.01.09 er iht. estimatet fra SSB som er lagt til grunn i KS-modellen.
- Økning i frie inntekter på kr 1,7 mill i tiltakspakken skulle da i teorien finansiere dette.
- To forhold gjør imidlertid at vi får en ubalanse:
 - Utfordringen knyttet til skattebortfall på kr 1,1 mill. Det kan ikke justeres for endring i deflatoren på lønnsiden, siden lønnsveksten allerede er ferdigforhandlet til 4,95 % i primærkommunene.
 - Øvrige effekter i modellen kr 0,4 mill
 - Total ubalanse kr 1,5 mill
 - KS-modellen før tiltakspakke gir oss i frie inntekter kr 260 mill. KS modellen etter tiltakspakken gir oss i frie inntekter kr 260,2 mill.

Forslag til budsjettjustering:

Endringer i deflator (ikke lønn, kun prisdelen), samt endring i frie inntekter foreslås justert iht. tabellen under. Etter justeringen vil frie inntekter være budsjettert kr 1,5 mill for høyt i forhold til KS-modellen gitt SSB's anslag på innbyggertall per 01.01.09.

Tabell 1 (alle tall i kr 1 000)

Funk	Detaljert økonomiplan	2009 ny	Endring
100	Politisk styring	2 582	-3
110	Kontroll og revisjon	833	-2
120	Administrasjon	23 596	-35
121	Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	1 522	-4
130	Administrasjonslokaler	1 658	-3
170	Premieavvik	-5 803	0
171	Amort tidl års premieavvik	1 372	0
180	Diverse fellesutgifter	844	0
190	Interne serviceenheter	2 594	2
201	Førskole	1 386	35
202	Grunnskole	71 732	-29
211	Styrket tilbud til førsk.barn	747	3
213	Voksenopplæring	1 526	11
214	Spesialskoler	97	5
215	Skolefritidstilbud	679	6
221	Førskolelokaler og skyss	1 219	-5
222	Skolelokaler	15 098	-30
223	Skoleskyss	3 660	-22
231	Aktivitetstilbud barn og unge	1 017	-1
232	Foreb. - skole- og helsest.tj.	2 928	-1
234	Aktivisering eldre og funk.hem	4 229	-9
241	Diagnose, behandling, rehab.	13 813	-19
242	Råd, veiledn.og sos.foreb.arb.	3 847	3
243	Tilb. til pers. med rusprobl.	471	0
244	Barneverntjeneste	2 823	-1
251	Barneverntiltak i familien	1 034	-3
252	Barneverntiltak utenfor fam.	5 240	-12
253	Pleie, omsorg, hjelp i inst.	34 723	-14
254	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	46 303	-8
261	Botilbud i institusjon	2 294	-8
265	Kommunalt disponerte boliger	-1 687	2
273	Kommunale sysselsettingstiltak	622	-1
275	Introduksjonsprogram	6 936	-10
281	Økonomisk sosialhjelp	4 678	-9
283	Bist. etabl./oppr.h. egen bol.	263	0
300	Fysisk tilrett. og planlegging	0	0
301	Plansaksbehandling	808	0
302	Bygge-, delings-, seksjoneringsaker	-6	2
303	Kart og oppmåling	740	0
315	Boligb. og fysiske bom.tiltak	1	0
320	Kommunal næringsvirksomhet	0	0
325	Tilrettel.og bist.for næringsl	358	-1
329	Landbruksforvaltning og -næringsutvikl.	1 268	-3
330	Samferdselsbedrifter/transporttiltak	0	0
333	Komm.veger, nyanl.,drift,vedlh	2 183	-8

334	Komm.veger, miljø- og trafikks	282	-4
335	Rekreasjon i tettsted	105	0
338	Foreb. brann og andre ulykker	-3	0
339	Beredsk.mot branner/andre ulyk	3 899	-6
340	Produksjon av vann	439	-5
345	Distribusjon av vann	-2 529	6
350	Avløpsrensing	5 283	-21
353	Avløpsnett/innsaml. avløpsvann	-7 847	17
354	Tømming slamavsk., septikt. ol	0	0
360	Naturforvaltning og friluftsl.	736	-1
365	Kulturminnevern	0	0
370	Bibliotek	1 776	-3
375	Museer	294	-1
377	Kunstformidling	661	-1
380	Idrett	382	-1
381	Kommunale idrettsbygg og -anlegg	625	0
383	Musikk og kulturskoler	893	-2
385	Andre kulturaktiviteter	803	-2
386	Kommunale kulturbygg	220	-1
390	Den norske kirke	3 003	-7
392	Andre religiøse formål	154	0
393	Kirkegårder/gravlunder/krem.	0	0
800	Skatt på inntekt og formue	-177 902	8 720
840	Stat.ram.tilsk.+øvr.gen.statil	-90 030	-8 537
850	Gen.statstilskudd vedr.flykt.	-8 804	19
860	Motpost avskrivninger	-14 527	0
870	Renter/utbytte og lån	20 257	0
880	Interne finansieringstrans.	1 600	0
899	Årets regnsk.m. mer-/mindrefor	0	0
	Sum	0	0

Vedlikehold og rehabilitering:

Engangstilskudd skal brukes på prosjekter som settes i gang i 2009, og kommer i tillegg til allerede vedtatte prosjekter. For iverksatte, men ikke fullførte tiltak, settes ubrukte midler i et bundet fond. Ubrukte midler som følge av prosjekter som ikke er igangsatt må tilbakebetales. Tilskuddet kan ikke benyttes til investeringer i nybygg/nyanlegg, med unntak av mindre investeringer som kan ferdigstilles i 2009. Det er en klar forventning at tiltakene skal ha direkte sysselsettingseffekt i 2009, og om mulig at tiltakene gis en miljøprofil. Med dette utgangspunkt har kommunens Bygg og eiendomsavdeling gjennomgått status i etablering av en vedlikeholdsplan og laget følgende plan for bruk av midlene:

Tabell 2

Kostnadsoversikt - Tiltak - Vedlikeholdspakken

Lunner kommunes andel av vedlikeholdspakken				5 750 000
Mva komp., beregnet til 22 %	(eg. 25%, men alle elementer er ikke berettiget til mva komp. Gjennomsnittlig får vi ca 22% mva komp)			1 265 000

Totalt				7 015 000
--------	--	--	--	------------------

Sted	Tiltak	Total	Alt 1	Alt 2	Alt 3.
			Vedlikehold	Vedlikehold og halvgrønn profil	Helgrønn profil
		inkl mva	inkl mva	inkl mva	inkl mva
Gamleskolen barnehage	Utv maling, isolasjon loft og ventilasjon	313 000	313 000	127 000	265 000
Malmgruben barnehage	Utv maling, etterisolering, gulvbelegg, kjøkkeninnredning	438 000	438 000		
Grua skole	Utv maling, vedlikehold vinduer, ventilasjon, inng parti	625 000	625 000		
Søndre Oppdalen skole	Utv maling, fuktsanering/drenering	438 000	438 000		
Rådhuset	Ombygging til bibliotek/kommunetorg, rehabilitering gesims	1 875 000	1 875 000	1 875 000	
Legesenteret	Utv maling av vinduer, fasade øverst på yttervegger	63 000	63 000		
Frøystadanlegget (eks S O)	Ventilasjonsanlegg - utskifting av hovedkomponenter	375 000	375 000		
Lunner omsorgssenter	Bio anlegg - fyrkjel og silo/container	3 375 000			3 375 000
Lunner omsorgssenter	Utv maling, innv gulvbelegg og paneler, rehab bad	1 250 000	1 250 000		
Harestua skole	Bio anlegg - fyrkjel og silo/container	3 375 000		3 375 000	3 375 000
Haretua skole	Rehab fasade, fuktsanering, dusj garderober, tak, ventilasj	1 638 000	1 638 000	1 638 000	
Sum		13 765 000	7 015 000	7 015 000	7 015 000

NB: Det arbeides videre mht Enova støtte, maks kr 400 000 pr prosjekt, dvs. kr 800 000 i fht. Bioanlegg både ved Los og Harestua

NB: Alle beregninger er foreløpig å anse som kostnadsoverslag. Videre beregninger vil vise om det må kuttes, evt. legges til tiltak

For å imøtekomme forventningene i tiltakspakken vil rådmannen anbefale at kommunen disponerer midlene i henhold til alternativ 1. Samtidig bør det planlegges videre i forhold til alternativ 3 slik at man ved en eventuell tiltakspakke 2 til vedlikehold i kommunene er klare til å realisere disse innen kort frist.

Det er ikke lagt opp til en statlig søknadsrunde om midlene, de deles ut etter innbyggertall. Samlet rapportering vil skje i etterkant – til fylkesmannen, revisorattestert.